
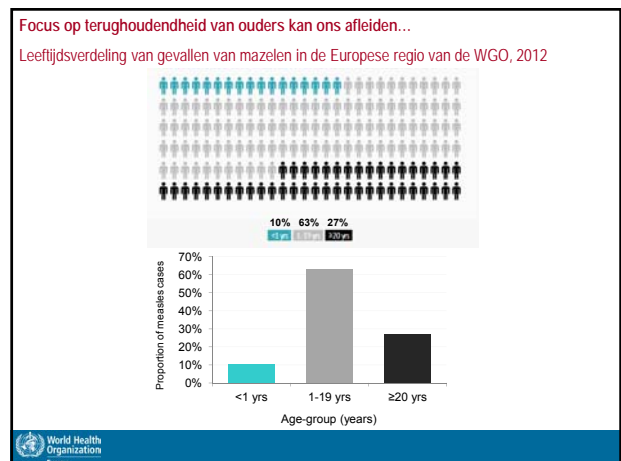
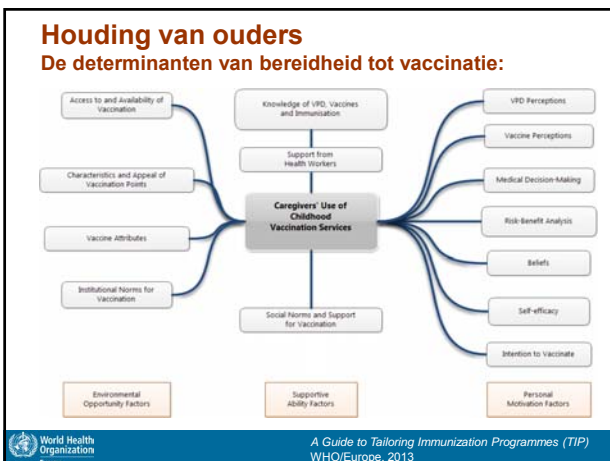
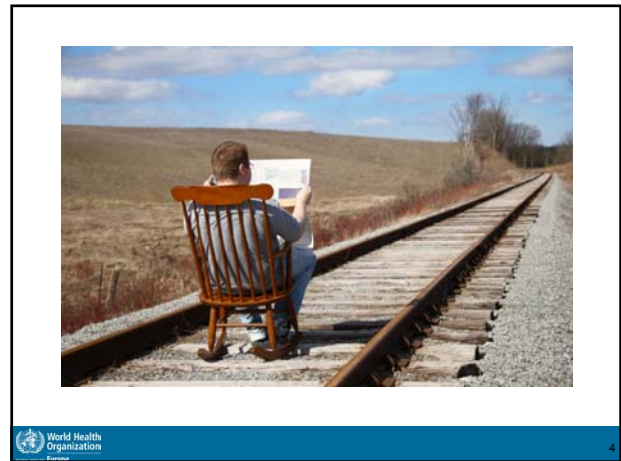
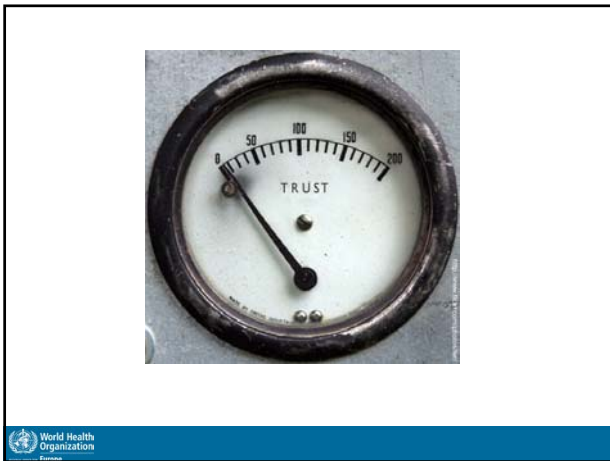

WAT ZEG JE TEGEN OUDERS DIE HUN KIND LIEVER NIET LATEN VACCINEREN ?

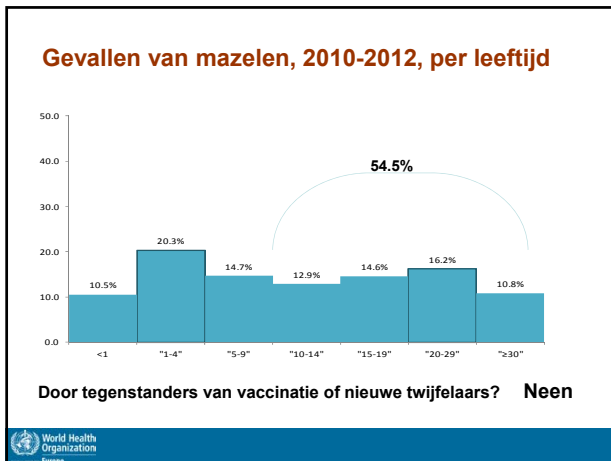
De drie C's van bereidheid tot vaccinatie:
Complacency, Confidence and Convenience
 (inschikkelijkheid, vertrouwen en gepastheid)

12e Valentijn vaccinatiesymposium
 14 Februari 2014
 Antwerpen

Robb Butler (rbu@euro.who.int)
 Vaccine-preventable Diseases and Immunization Programme
 WHO Regional Office for Europe
 Te volgen op Twitter: @WHO_Europe_VPI

WAT ZEG JE TEGEN OUDERS DIE HUN KIND LIEVER NIET LATEN VACCINEREN ?

Andere problemen:

'Twijfel' legt last en verantwoordelijkheid op de schouders van de ouders....
gezondheidswerkers en beleidsmakers?

Laat beleidsmakers toe om de hete aardappel door te schuiven

Zouden we de epidemieën van mazelen, die de laatste 3 jaar geleid hebben tot meer dan 100 000 gevallen in Europa, hebben kunnen stoppen door twijfel aan te pakken? *Neen, maar twijfel versterkt epidemieën*

Dus, wat werkt in op de 3 C's?

Tegenstanders van vaccinatie

Wie is tegen vaccinatie?

- Taalvaardig, charisma, haalt er inkomsten uit, of gefinancierd van buitenaf
- Herbalisten en naturalisten (alternatieve geneeskunde)
- Aanhangers van complot-theorieën
- Anthroposofische gemeenschappen
- Mensen met een politieke agenda
- Pseudo wetenschappers: niet mainstream
- Religieuze groepen (dienstverlening of geloof?)

Wat is er veranderd?

- Innovatie in communicatiemiddelen
- **INTERNET**
- Tegenstanders van vaccinatie kunnen nu via het web hun mening uitwisselen
- Googelen op "Immunization" leidt in 1 op 5 links naar websites die kritisch staan tov vaccinatie (Betsch, *Eurosurveillance*, 2011)

Invloed van kritische websites op de perceptie van risico's van vaccinatie

Table 1. Changes in risk perception and intention as a function of search environment and focus of information search

Search focus	Changes in ...	Search environment					
		Vaccine-critical		Control		Both	
		M	SD	M	SD	M	SD
Vaccinating is risky	risk of vaccinating	0.400	(1.476)	-0.444	(1.382)	-0.125	(1.238)
	risk of not vaccinating	-0.467	(1.008)	0.056	(0.791)	-0.094	(1.510)
	mean intention	-0.283	(0.811)	-0.014	(0.207)	-0.156	(0.689)
Not vaccinating is risky	risk of vaccinating	0.529	(1.637)	-0.500	(1.502)	-0.150	(1.001)
	risk of not vaccinating	-0.294	(1.060)	0.104	(0.928)	0.100	(1.057)
	mean intention	-0.059	(0.264)	0.172	(0.511)	-0.069	(0.665)
No specified direction	risk of vaccinating	0.525	(1.754)	-0.143	(1.287)	-0.167	(1.234)
	risk of not vaccinating	-0.325	(0.944)	-0.086	(0.658)	0.300	(1.264)
	mean intention	-0.231	(0.523)	0.107	(0.390)	-0.125	(0.424)

5 tot 10 minuten surfen op websites die kritisch staan tov vaccinatie

- ↑ perceptie van risico van vaccinatie
- ↓ perceptie van risico van verzuimen van vaccinatie
- en wijzigt de intentie tot vaccinatie

Betsch C et al *J Health Psychology* 2010 15:446-455

WAT ZEG JE TEGEN OUDERS DIE HUN KIND LIEVER NIET LATEN VACCINEREN ?

Anekdoten zijn nu vaak sterker dan feiten

Sensationele emotionele verhalen hebben impact

Het publiek: de ouders

Yadayadaya Vaccine
Yadayada Yada Yadayada
Sudden Death

World Health Organization

Yadayadaya **VACCINE**
Yadayada Yada Yadayada
PLOTSE DOOD

World Health Organization

Mijn kleine jongen, Meneer, stierf toen hij slechts 2 maanden oud was, net nadat hij gevaccineerd werd !

Hoe verschrikkelijk! Was hij gedoopt?

Ja, Meneer! Maar het was de vaccinatie die hem heeft geveld, Meneer!

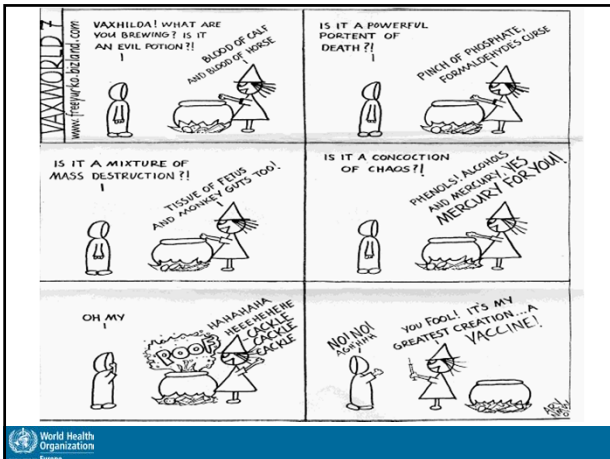
Punch, 19 September 1891

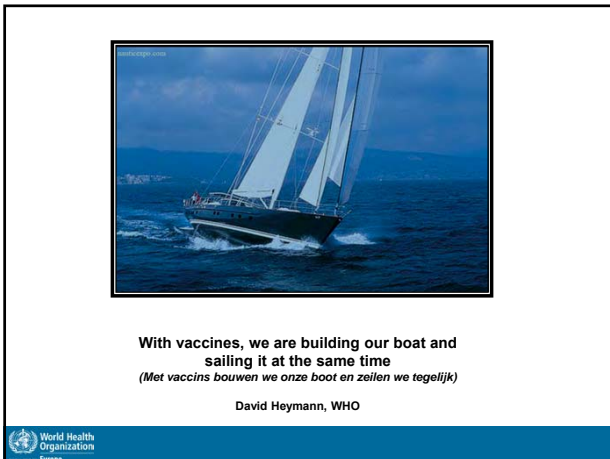
1862

WAT ZEG JE TEGEN OUDERS DIE HUN KIND LIEVER NIET LATEN VACCINEREN ?

Ouders worden vaak geconfronteerd met niet-eenduidige boodschappen

With vaccines, we are building our boat and sailing it at the same time
(Met vaccins bouwen we onze boot en zeilen we tegelijk)

David Heymann, WHO

Wat kunnen we eraan doen: opgelet met ACADEMISCH JARGON

IOM 2001: gegevens over link MBR vaccin en autisme
"Wetenschappelijk bewijs pleit voor het verwerpen van een causaal verband tussen MBR vaccin en autismspectrumstoornis (ASS) op niveau van de algemene bevolking...."

"Het comité merkt op dat hun besluit de mogelijkheid dat MBR vaccin bijdraagt aan ASS in een klein aantal kinderen niet uitsluit...."

1. Afwezigheid van verband kan wetenschappelijk niet bewezen worden
2. Epi studies kunnen nooit groot genoeg zijn om voldoende bewijs te leveren

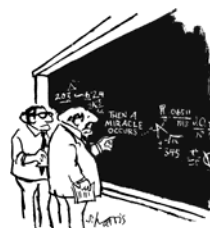
Offit PA, Coffin SE. Vaccine 2003; 22: 1-6; MacDonald N, Picard A. CMAJ 2009; 180:697-8

Duidelijkheid vereist duidelijke, eenvoudige taal

A thorough review of the research involving people and animals provides no evidence that the measles-mumps-rubella vaccine causes autism. However, because the causes of autism are unknown, research on autism needs to continue.

MacDonald N, Picard A. CMAJ 2009; 180:697-8

Begrijpen

- Complex en steeds complexer
- Wetenschap, als dynamische, evoluerende onderneming
- Wat mogelijks waar was vandaag, is dat morgen misschien niet
- Onzekerheid vertalen
- Noodzakelijk om bewijs toegankelijk te maken

WAT ZEG JE TEGEN OUDERS DIE HUN KIND LIEVER NIET LATEN VACCINEREN ?

Vaccin eigenschappen

Diphtheria and Tetanus Toxoids and Acellular Pertussis Vaccine Adsorbed Tripedia®

- Antigen:** Diphtheria and Tetanus Toxoids and Acellular Pertussis Vaccine Adsorbed (DTaP)
- Resten van kweekmedium:** Residual medium from the production process.
- Inactivator:** Used to inactivate the pertussis toxin.
- Adjuvant:** Aluminum hydroxide gel used to enhance the immune response.
- Bewaarmiddel:** Preservatives used to maintain the stability of the vaccine.
- Stabilisator:** Stabilizers used to maintain the physical and chemical stability of the vaccine.

DTaP only

Om geloofwaardig te zijn – zorg dat gezondheidswerkers goed opgeleid zijn: Voordelen en risico's van vaccinatie

Luister, en luister opnieuw
Geef duidelijke boodschappen
Gebruik elke gelegenheid
Leg studiegegevens uit
Vertel verhalen – herinner en veranker
Zorg voor toereikende middelen
Wees betrokken
Wees zorgzaam

Bouw vertrouwen op

Davis et al. Vaccine risk communication: effect of an educational package for public health nurses. Health Educ Behav 2006; 33:787-801.
Ansari MA et al. Reducing resistance against polio drops. J R Soc Health 2007; 127:276-9.

Gids tot duidelijke taal

1000 Children

1. Standaard woordenschat
2. Consistente noemer
3. Stel eerlijk baten/risico's voor
4. Leg de kans op een enkele gebeurtenis uit (regen of geen regen), met visuele hulpmiddelen
5. Absolute aantallen en geen relatief risico of %

Tetanus ziekte
10% sterft, zelfs met intensieve zorgen = 100 op 1000

Paling J. BMJ 2003; 327:745-748.
Gigerenzer G, Edwards A. BMJ 2003; 327:741-4. Rifkin E, Bouwer E. The Illusion of Certainty: Health Benefits and Risks. New York, Springer 2007.
Offit P, Coffin S. Vaccine 2003; 22:1-6

The MMR Decision Aid

The National Centre for Immunisation Research and Surveillance, Australia.

How to compare the risks

What are the potential risks of Measles compared with the potential risks of MMR?

What are the potential risks to a group of 100 children who do not receive the MMR vaccination?

What are the potential risks to a group of 100 children who have the MMR vaccination?

• 22 out of 1 million children expected to have measles over the life of a child?
• 10 out of 1 million children may develop a temporary weakness for hearing or hearing loss.

Transparantie en Verantwoording in besluitvorming rond vaccinatie

Complottheorieën

- moeilijk te weerleggen als alle beslissingen van overheid en comités achter gesloten deuren worden genomen
- zelfs als vergaderingen open staan voor publiek kan het onduidelijk zijn hoe men tot een besluit komt

Transparantie en duidelijkheid over belangenconflicten

- ontkenning/negeren van veiligheidsproblemen van geneesmiddelen in het verleden

Alles draait rond VERTROUWEN opbouwen

Moet angst bestreden worden met angst?

- Studies tonen aan dat angst opwekken – referende naar negatieve gevolgen van niet vaccineren – lijdt tot lagere intentie om te vaccineren (Konen, 2010)

Demonizing the opposing view is rarely productive

WAT ZEG JE TEGEN OUDERS DIE HUN KIND LIEVER NIET LATEN VACCINEREN ?

We weten dat:

Gezondheidswerkers (GZW) blijven de meest vertrouwde bron van informatie en het contact GZW-ouder is essentieel voor het al dan niet overgaan tot vaccinatie.....

Van eerstelijns gezondheidswerkers:

- Omgaan met vaccintwijfelaars of weigeraars in de praktijk is voor veel artsen een belangrijke uitdaging
- De strijd aangaan met zowel hardnekkige mythes en doordachte vragen met betrekking tot de veiligheid en werkzaamheid van vaccins in het kader van een drukke praktijk, vereist vaardigheden en middelen

Artsen en "andersdenkenden": een studie over hoe huisartsen reageren op terughoudendheid van ouders voor vaccinatie van kinderen.

Stijl en strategie, context en inhoud

Julie Leask PhD, MPH, Dip App Sci (Nursing), Midwifery Cert.
 Research Fellow, National Centre for Immunisation Research & Surveillance, Australia
 Conjoint Senior Lecturer, Discipline of Paediatrics and Child Health, University of Sydney
 Visiting Research Fellow, School of Healthcare, University of Leeds

Samenvatting

- Artsen beschouwen hun rol als informatie verstrekker en overtuiger niet als tegenstrijdig. Ze kenden zichzelf voornamelijk een overtuigende rol toe
- Huisartsen gebruikten verschillende strategieën om ouders te overtuigen om hun kind te vaccineren
- Hun communicatie rond risico's van vaccinatie varieerde

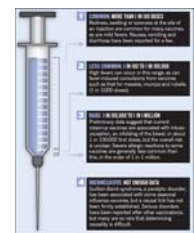
Vermijd:

- Wetenschappelijke ping pong
- Strijd situaties
- Hypothetische scenarios
- Aanvallen van informatiebronnen

Overweeg

- Het bevorderen van informed consent:
  - Verschaf gedrukte informatie, bij voorkeur voor de consultatie
  - Quantificeer risico's
- Baseer de aanpak op bv het transtheoretisch model (theorie van gedragsverandering)
- Voor de sterk bezorgde ouders:
  - Extra middelen
  - Extra tijd
  - Compromissen
- Respecteer genomen besluiten
- Onderhoud de relatie

WAT ZEG JE TEGEN OUDERS DIE HUN KIND LIEVER NIET LATEN VACCINEREN ?

NIVEAU VAN BEZORGHEID	TEKENS	SUGGESTIES
Heel bezorgd	Het kind kreeg geen enkel vaccin	Vermijd vervreemding Onderhoud een relatie Bied meer informatie/discussies aan
Tamelijk bezorgd	Sommige vaccins Vertoont een sterke terughoudendheid	Geef informatie Stel een beperkt/uitgesteld schema voor Gun hen meer tijd Bijwerkingen kliniek
Twijfelaar	Uit bezorgdheid over een vaccin	Besprek discussiepunten en vaccinatie Gedrukte informatie en tweede consultatie
Vluchtige bezorgdheid	Kind is meestal gevaccineerd	Verschaf informatie en vaccineer

 World Health Organization

Thank you

- Resources, links, materials and tools.

Robb Butler rbut@euro.who.int